

C4182

Biochemie II

06-Katabolismus bílkovin a aminokyselin

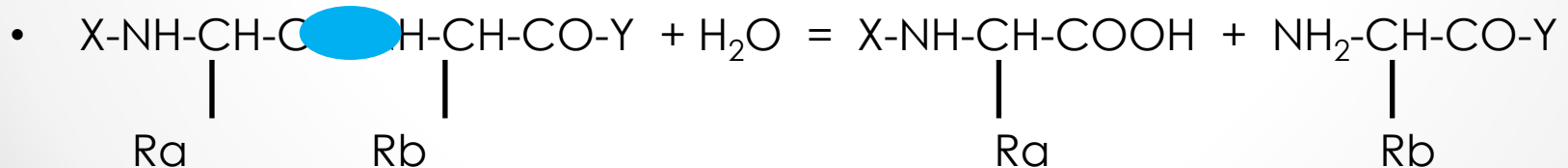
FRVŠ 1647/2012

Obsah

- Odbourávání bílkovin a aminokyselin.
- Rozdělení a význam proteas, specifita proteas.
- Trávení
- Ubikvitinový proces

Katabolismus bílkovin

- Metabolismus bílkovin – význam a průběh
  - degradace a syntéza, poločas života (HSA 20-25 dní)
  - rovnováha – dusíková bilance + 0 -
  - nadbytečné bílkoviny se neukládají, není speciální zásobní forma (ale lze některé takto využít)
- Katabolismus
  - Hydrolýza peptidové vazby
  - Hydrolasy - peptidasy, proteasy

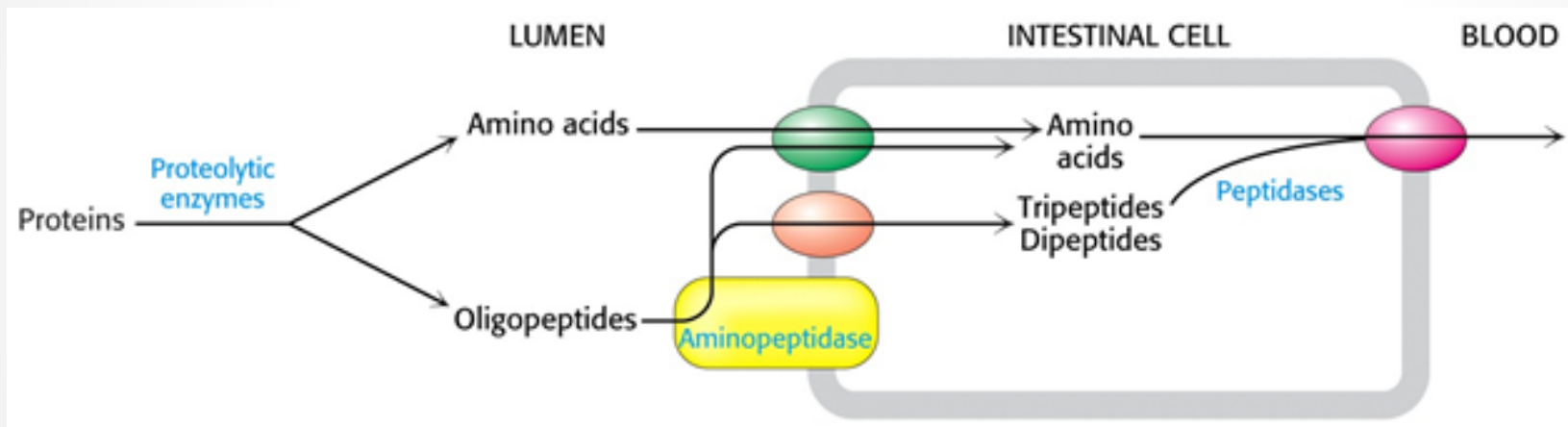
Katabolismus bílkovin

- Enzymy
- – C-N hydrolázy, peptidázy
- Místo hydrolýzy
  - endopeptidázy (pepsin, trypsin, chymotrypsin, kathepsin) – peptidy
  - exopeptidázy (karboxy-, amino-, di-) – štěpí peptidy
  - sekvence endo- pak exopeptidázy
- Pojem substrátové specifcity
  - okolí štěpené vazby, později i další
  - aromatické Aacyly – pepsin, chymotrypsin
  - bazické Aacyly – trypsin
- Lepší hydrolýza denaturovaných bílkovin (trávení)
- Mechanismus
  - specifcita
  - konstrukce aktivního centra
    - Serinové proteázy
    - -SH proteázy
    - Metaloproteázy
    - Kyselé proteázy

Katabolismus bílkovin

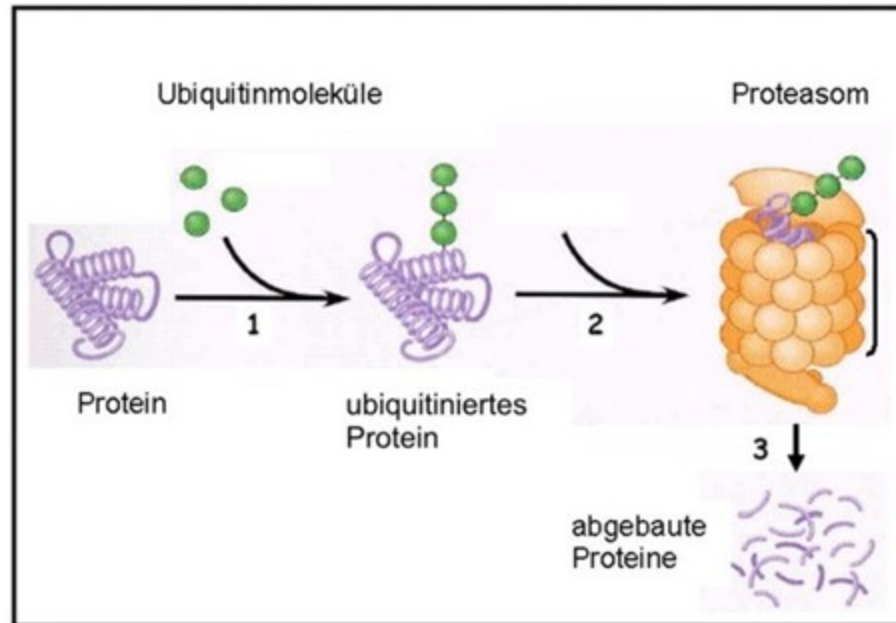
- Místo výskytu
  - Intracelulární
  - extracelulární
- Význam hydrolýzy bílkovin
  - trávení – trávicí trakt
  - řízená úprava syntetizovaných bílkovin do funkční formy - maturace
  - řízená degradace nepotřebných bílkovin v buňce – proteasom

Katabolismus bílkovin

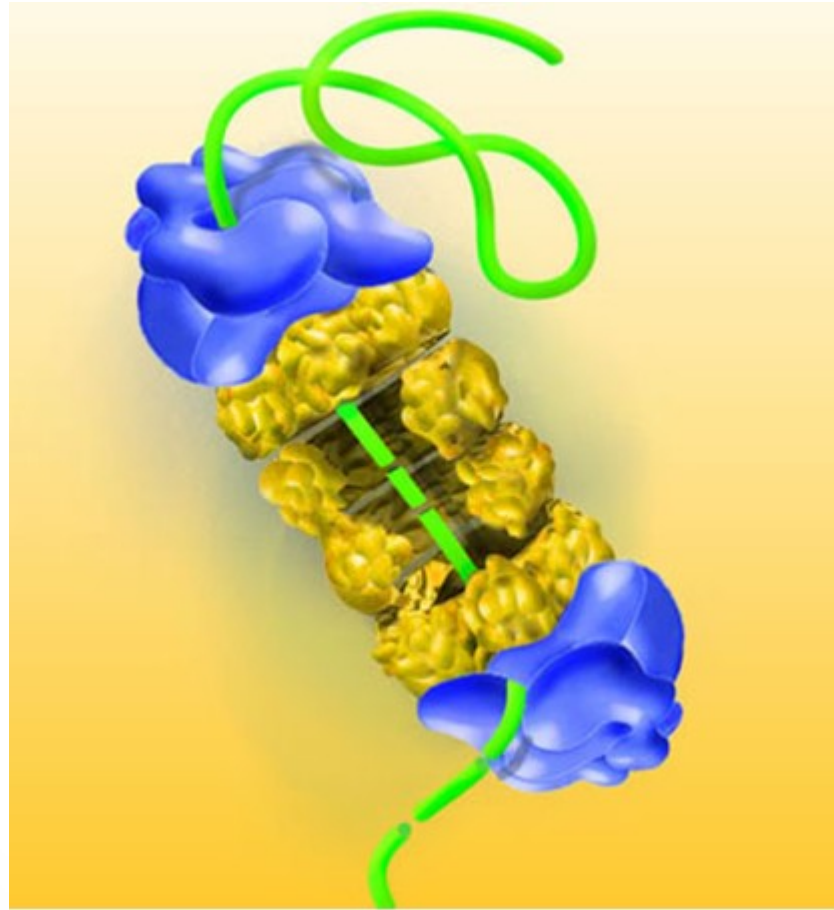
- Trávení bílkovin v trávicím traktu

Katabolismus bílkovin

- *Značení (ubikvitace) a degradace bílkovin v proteasomu*

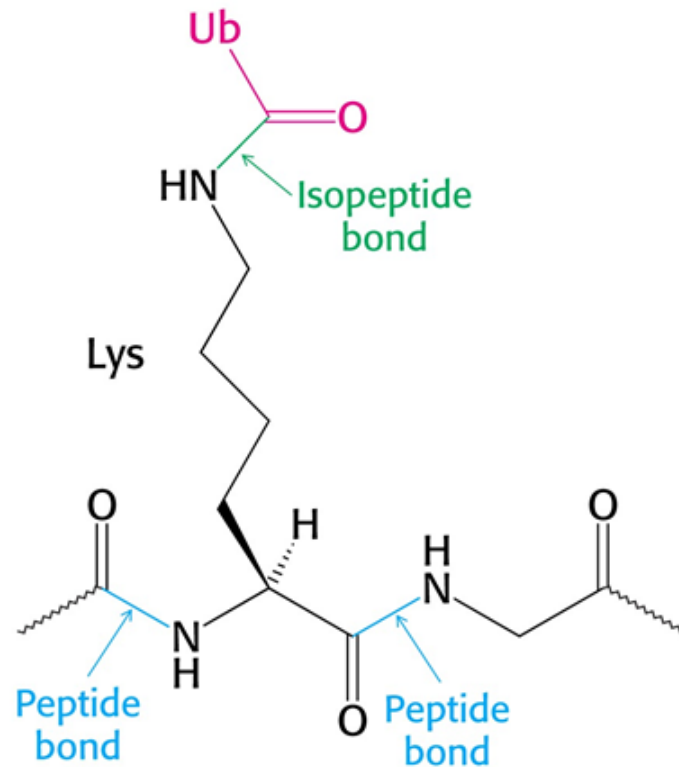
Katabolismus bílkovin

- *Řízená degradace bílkovin v ubikvitinové dráze - model proteasomu*

Katabolismus bílkovin

- Ubiquitinylace bílkoviny určené k degradaci v proteasomu, koncový Gly-COOH se váže na Lys izopeptidovou vazbou.